

Behovsutredning – miljö 2024–2026

Miljö- och byggenheten

Diarienummer: BMN-2023/327

Dokumentansvarig: Miljö- och byggchef

Beslutsdatum: 2024-02-13

Giltighetstid: 2026-12-31

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund	4
1.1	Behovsutredning.....	4
1.2	Krav på behovsutredning	4
1.3	Myndighetsrollen.....	4
1.4	Modell för behovsutredning.....	5
1.5	Avgiftsfinansierad tillsyn.....	6
2.	Omvärldsbevakning	6
3.	Lokala förutsättningar	7
4.	Tillsynsfrekvens	8
5.	Sammanfattning av behovet	8
5.1	Tidsåtgång för prövning och tillsyn.....	9
5.1.1	Tillsyn	9
5.1.2	Styrd tillsyn	9
5.1.3	Händelsestyrd tillsyn.....	10
5.1.4	Behovsprioriterad tillsyn	11
5.1.5	Skattefinansierad tillsyn	13
6.	Övriga skattefinansierade uppgifter	15
7.	Nämndens resurser	15
7.1	Nämndens förutsättningar.....	15
7.2	Personal.....	15
8.	Sammanfattning	16

1. Bakgrund

1.1 Behovsutredning

En behovsutredning bedömer och prioriterar riskerna hos verksamheter för att säkerställa god miljö, hälsa och säkra livsmedel. Den är ett underlag för att planera tillsynen där behoven är som störst. Bygg- och miljönämnden leder och ansvarar för kommunens lagstadgade uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet inräknat livsmedelsområdena. Myndigheten har också ansvar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen, lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter, lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter, alkohollagen, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel och strålskyddslagen.

1.2 Krav på behovsutredning

Krav på behovsutredning finns i miljötillsynsförordningen (2011:13) och livsmedelsförordningen (2016:12). En tillsynsmyndighet ska utreda tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Nämnden har valt att även inkludera tillsynen enligt de andra lagarna och förordningarna som tilldelats miljö enligt kommunens reglemente och gör en samlad behovsutredning för hela ansvarsområdet.

Behovsutredningen ska sträcka sig över tre år och visar det uppskattade tillsynsbehovet i Knivsta kommun. Den beskriver behovet, vilka personalresurser som finns och vilka resurser som nämnden behöver avsätta för att möta behovet. Resultatet är en beskrivning av det årliga behovet av tillsynstid och är ett underlag för behovet av handläggare. Utredningen ligger till grund för den framtida planeringen av bygg- och miljönämndens verksamhet så att den kan bedrivas ändamålsenligt. Utredningen ska ses över minst en gång varje år samt följas upp och utvärderas. Myndigheten för register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn.

En tillsynsplan upprättas årligen och den har behovsutredningen som grund. Tillsynsplanen ska redovisa hur myndigheten har avvägt fördelningen av resurser inom och mellan olika ansvarsområden och hur resurserna har anpassats efter det tillsynsbehov som finns så att de viktigaste nationella målen, globala hållbarhetsmålen, regionala mål, kommunfullmäktiges mål och nämndens egna mål uppfylls.

1.3 Myndighetsrollen

Tillsyns- och kontrollmyndigheterna bedriver verksamheten genom efterlevnadskontroll och åtgärder för att åstadkomma rättelse. Myndighetsutövning kan innebära krav på förebyggande åtgärder, kontroll av efterlevnaden av lagar och förordningar, vidtagande av åtgärder samt kontroll i efterhand. Myndigheterna har både rätten och skyldigheten att kontrollera lagarnas efterlevnad och att vidta de åtgärder som behövs. Myndigheten kan inte helt bortse från något av sina lagstadgade ansvarsområden.

1.4 Modell för behovsutredning

Till grund till myndighetens behovsutredning ligger vägledningen framtagen av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Det är ett underlag till behovsutredningar för kommunala tillsyns- och kontrollmyndigheter för miljöbalken och livsmedelslagen¹. Den beskriver hur en behovsutredning kan genomföras och vilka bedömningar kommunen behöver göra. Syftet med vägledningen är att få en modell som är enkel, tydlig och enhetlig.

Arbetet utgår från fyra begrepp:

- **Omvärldsbevakning** innebär det arbete kommunen gör för att inkludera globala, nationella och lokala uppdrag och mål i tillsynen.
- **Totalt behov** är det behov som myndigheten har identifierat som tillsynens huvudinriktning, efter sammanställning av statens krav och lokala analyser.
- **Resursavgränsning** är myndighetens tillgängliga resurser.
- **Tillsynsfrekvens** är myndighetens bedömning av hur ofta tillsyn ska ske.

Tillsynsbehovet sorteras in i fyra kategorier:

- **Styrd tillsyn**, kan planeras och avgifter inom detta område tas ut enligt Förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT). Här finns de tillståndspliktiga och anmälningsskyldiga verksamheterna och vissa prioriterade verksamheter som inte är anmälningsskyldiga.
Verksamheter klassas i miljöbalken enligt följande:
 - A-verksamhet kräver tillstånd från mark- och miljödomstolen.
 - B-verksamhet kräver tillstånd från länsstyrelsen, men bygg- och miljönämnden ansvarar för tillsynen, förutom tillsyn av förorenat område.
 - IUUV-verksamhet berörs av industriutsläppsdirektivet, med särskilda krav på tillsynen.
 - C-verksamhet är anmälningsskyldig. Anmälan görs till den kommunala tillsynsmyndigheten.
 - H-verksamhet är anmälningsskyldig hälsoskyddsverksamhet. Anmälan görs till den kommunala tillsynsmyndigheten.
- **Behovsprioriterad tillsyn**, den återkommande tillsynen av verksamheter och fastighetsägare som myndigheten själv prioriterar och planerar utifrån lokala förhållanden. Här finns U-verksamheter (ej anmälningsskyldig miljöfarlig verksamhet) och UH-verksamheterna (ej anmälningsskyldig hälsoskyddsverksamhet). Vissa U- och UH-verksamheter har bedömts kräva återkommande tillsyn och har därför årligavgift.
- **Händelsestyrd tillsyn**, främst anmälningar och ansökningar från verksamheter och fastighetsägare, även klagomål, olyckor och likande som kommer in till miljö. Enligt SKR:s vägledning leder tillsynsprojekt ofta till flera nya ärenden året efter projektet startat. För att ha bra förutsättningar att uppfylla tillsynsplanen bör planeringen inte vara högre än 80-85 % då

¹ <https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/kommunala-behovsutredningar.html> (2020-02-05)

uppföljande tillsynen tillkommer. Nämnden bör ta höjd för ca 15-20 % av arbetstiden utöver det som kan utläsas ur historiken.²

- **Skattefinansierad tillsyn**, till exempel obefogade klagomål, överklagandeprocesser och andra arbetsuppgifter kopplade till tillsynen som inte kan finansieras med tillsynsavgifter.

1.5 Avgiftsfinansierad tillsyn

Tillsynen av verksamheter och fastighetsägare är avgiftsfinansierad. De verksamheter som har en återkommande planerad tillsyn inom miljöbalken och livsmedelslagstiftningen betalar en avgift för tillsynen i efterhand enligt ett ordförandebeslut BMN-2020/103. Verksamheter med annan lagstiftning, så som bl.a. alkohollagstiftningen, betalar en årlig avgift. Kommunen har rätt enligt miljöbalkens 27 kap 1 § att ta fram en taxa för prövning och tillsyn.

Verksamheter har olika tillsynsintervall beroende på tillsynsbehovet. För vissa verksamheter är tillsynsbehovet mindre och tillsyn sker med glesare intervall än årligen. Avgiften kan ändå vara årlig för att jämna ut kostnaden för de verksamheten som inte har efterhandsdebitering. Mycket små verksamheter eller enskilda fastighetsägare betalar avgift per timme efter genomförd tillsyn. Riksdagen har beslutat att i stort sett all myndighetsutövning inom miljöbalkens område ska betalas av verksamhetsutövarna³. Avgiften ska täcka handläggningstiden för den planerade och återkommande tillsynen. I handläggningstiden ingår tillsynsbesök, skrivelser, kontakter via telefon och e-post, samråd, inläsning, planering, databearbetning av uppgifter och liknande som krävs för att föra ärendet framåt. Tillsynen sker på olika sätt och anpassas till behovet.

2. Omvärldsbevakning

Bygg- och miljönämnden bidrar till uppfyllelse av Agenda 2030 genom att arbeta med tillsyn av miljöfarliga verksamheter såsom industrier och jordbruk, med tillsyn och kontroll av vatten och avlopp, med hälsoskyddstillsyn och kontroll av livsmedelsanläggningar. Myndighetens ordinarie arbete med tillsyn bedöms bidra till att uppfylla delar av de globala och nationella målen i Agenda 2030 såväl som lokala mål beslutade av kommunfullmäktige och bygg- och miljönämnden.

De globala mål som har identifierats som mest relevanta för tillsyns- och kontrollarbetet är god hälsa och välbefinnande, rent vatten och sanitet, bekämpa klimatförändringar samt de fyra hållbarhetsmålen för energi, industri, samhällen och produktion.

Nationella mål är de operativa målen för livsmedelskedjan, effektmål för miljöbalkstillsynen och Sveriges miljö kvalitetsmål. Prioriterade miljö kvalitetsmål

² <https://skr.se/download/18.5627773817e39e979ef5d4fd/1642499824461/7585-600-1.pdf> sid. 19

³ <https://skr.se/download/18.5627773817e39e979ef5d85d/1642500513011/5297.pdf> sid. 9

är grundvatten av god kvalitet, begränsad klimatpåverkan, ingen övergödning och god bebyggd miljö.

Regionala mål kan var t.ex. Länsstyrelsen samordnar rökfria miljöer eller åtgärdsprogram för vatten.

3. Lokala förutsättningar

Knivsta kommun växer och har gjort det sedan kommunen bildades för 20 år sedan. Tillväxten har mattas något men det kvarstår arbete inom tillsynsområden som har med utbyggnad och exploatering att göra. Exempel kan vara utredning och sanering av historiska föroreningar i samband med detaljplanering, tillsyn av hanteringen av byggavfall, med mera. Även klagomålsärenden ökar vid byggande, till exempel klagomål på buller och damm.

Kommunens sjöar och vattendrag är övergödda samt risk att vissa kan innehålla PFAS. Med anledning av övergödningen arbetar enheten med prövning av avlopp, inklusive både enskilda avlopp för ensamhushåll, samt större och mindre reningsverk för flera hushåll. Tillsynen har varit och är eftersatt på grund av resursbrist.

Kommunen är också en landsbygdskommun med hästar och gårdar. Tillsyn av lantbruk och stall säkerställer en lämplig gödselhantering och gödsellagring, för att förhindra övergödning från läckage.

Knivsta kommun är sedan några år med i Mitt Miljösamverkan och under 2024 fortsätter samverkan. Andra projekt är kemikalier i varor för Kemikalieinspektionen (KemI) och tillsyn av tatuerare. Inspektörerna samverkar med kollegor i andra kommuner genom länsträffar och personliga kontakter.

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige har tagit fram mål. De faller under den skattefinansierade tillsynen och dessa är:

- KF-mål 1: En sund stadsbyggnad för ett tryggt, grönt och trivsamt Knivsta
- KF-mål 5: Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans

Övrigt

2023 påbörjades arbetet med riskklassning enligt livsmedelsverkstets nya regler och införandet av riskklassningsmodulen i verksamhetssystemet Castor. Arbetet fortsätter och ska vara klart under året.

Nya dricksvattenföreskrifterna infördes 2023 och arbetet kommer att fortsätta under 2024.

Nya gränsvärden för PFAS kommer 2026 och eventuellt ett begränsningsförslag 2025.

Kommunerna ska skapa register över små avloppsanläggningar enligt Havs- och vattenmyndighetens (HaV) direktiv. Det innebär inläsning, införande av uppgifter i Castor som saknas på objekten, skapa register, samarbete med andra enheter som

GIS och Avfall för att upprätta och hämta information från register. Till det tillkommer ändring av mallar och informationsmaterial och även tillsyn för att inventera avloppsanläggningarna i kommunen.

4. Tillsynsfrekvens

Tillsynsfrekvensen för den styrda tillsynsdelen bestäms huvudsakligen utifrån antalet timmar tillsyn i FAPT. Om en verksamhet betalar för 9 timmar per år motsvarar det ett tillsynsbesök med för- och efterarbete. Betalar verksamheten för 18 timmar kan det bli 3 besök eller 3 tillsynstillfällen. Det finns många sätt att bedriva tillsyn förutom inspektioner. Det kan till exempel vara insamling och granskning av information eller revisioner av egenkontrollrutiner.

Tillsynsfrekvensen för den händelsestyrda tillsynen beror på vilken händelse det rör sig om. Ett beslut i ett anmälningsärende bör ske inom 6 veckor efter att kompletta handlingar inkommit, annars får den som har anmält verksamheten göra som den har beskrivit i sin anmälan utan att invänta kommunens beslut.

Kommunen har tagit fram en kvalitetsdeklaration som beskriver inom vilken tid den som söker tillstånd för till exempel avlopp eller värmepump kan förvänta sig ett beslut.

Även riktlinjer för alkoholservering anger handläggningstider. Alla dessa tider baserar sig på att bemanningen är fulltalig. Miljöolyckor och anmälan om pågående miljöbrott prioriteras omgående. När det gäller klagomål brukar handläggningen ske så snart som möjligt om inte klagomålet kan bedömas som obefogat redan i anmälan.

I den behovsprioriterade tillsynen prioriteras frekvensen utifrån inspektörernas tidigare erfarenheter av verksamheterna och det bedömda tillsynsbehovet, samt myndighetens prioriteringar utifrån de tillgängliga resurserna.

5. Sammanfattning av behovet

Kommunens behov av tillsyn och kontroll inom miljöns ansvarsområden beskrivs i förvaltningens register och tas fram genom lagstiftning, omvärldsbevakning, lokalkännedom och ärendehistorik.

Tabellen är ett underlag från behovsutredningen och sammanfattar fördelningen av behovet som det ser ut idag inom de olika tillsynskategorierna med befintliga timmar inom tillsyn.

Tabell 1: Sammanfattar behovet i timmar inom de olika tillsynsgrupperna. Nuvarande antalet tjänster redovisas i timmar under befintliga timmar (en heltidstjänst motsvarar 800 timmar tillsyns- och kontrolltid enligt SKR).

	2024	2025	2026
Styrd tillsyn	2 857 tim	2884 tim	2884 tim
Händelsestyrd	2 131 tim	2 129 tim	2 223 tim
Behovsprioriterad	1 431 tim	1 413 tim	1 413 tim
Skattefinansierad	1 007 tim	1 007 tim	1 007 tim
SUMMA BEHOV	7 426 tim	7 433 tim	7 527 tim
Befintliga timmar	4 640 tim		

5.1 Tidsåtgång för prövning och tillsyn

5.1.1 Tillsyn

Basen består av tillsyn och prövning som är statligt styrd och reglerad av lagkrav, det vill säga årlig tillsyn av verksamheter, samt prövning av ansökningar och anmälningar, men även viss händelsestyrd tillsyn såsom klagomål och misstanke om brott. Här redovisas de fyra tillsynsgrupperna med timmar inom varje område.

5.1.2 Styrd tillsyn

Styrd tillsyn gäller verksamheter som är tillstånds- eller anmälningspliktiga och är verksamheter med störst behov av tillsyn. Den styrs av lagkrav och tillsynsvägledning från centrala myndigheter. Tillsynen kallas också för planerad tillsyn eftersom tidsåtgången bedöms lika för alla kommuner och kan planeras. Den är baseras på FAPT, Livsmedelsförordningen och SKR:s schablonmatris för C- och H-verksamheter.

Tabell 2: Styrd tillsyn med verksamheter med årliga tillsyn.

Styrd tillsyn i timmar				
Miljöskydd	2024	2025	2026	
B-verksamhet avloppsreningsverk	30	30	30	
U-verksamhet avloppsreningsverk	60	60	60	180 tim/3 år
	162	162	162	
B-verksamheter övrigt	450	450	450	
C-verksamhet	99	99	99	
Köldmedier	70	70	70	
Lantbruk/stall	344	396	396	1032 tim/3 år
Summa	1215 tim	1267 tim	1267 tim	
Hälsoskydd				
H-verksamheter	330	348	348	
UH-verksamheter	190	227	227	
Summa	520 tim	575 tim	575 tim	
Livsmedel				
Livsmedelsverksamheter	577	577	577	
Dricksvatten	55	55	55	
Livsmedel övrigt	60	60	60	
Kosttillskott	20	20	20	
Animaliska biprodukter	40	40	40	
Riskklassning	80	-	-	
Summa	832 tim	752 tim	752 tim	
Övriga områden				
Alkohol - inre och yttre tillsyn	188	188	188	
Alkohol - förebyggande tillsyn	30	30	30	
Tobak och tobaksfria nikotinprodukter	30	30	30	
Receptfria läkemedel	42	42	42	

Summa	290 tim	290 tim	290 tim	
TOTALSUMMA	2857 tim	2884 tim	2884 tim	

5.1.3 Händelsestyrd tillsyn

Händelsestyrd tillsyn består av ansökningar, anmälningar, klagomål, olyckor, miljöbrott, samt uppföljning av brister och uppföljning av tillsynsprojekt. Handläggningen styrs också av lagkrav men tidsåtgången bedöms utifrån tidigare erfarenheter i den egna kommunen. Behovet räknas upp med 15 % enligt SKR rekommendationer.

Tabell 3: Erfarenhetsbedömning av tidsåtgång för händelsestyrd prövning samt tillsyn/kontroll. Redovisas i timmar.

Händelsestyrd tillsyn (tim)			
Miljöskydd	2024	2025	2026
Anmälan B- eller C-verksamhet	20	20	20
Ändring B- eller C-verksamhet	20	20	20
Avloppsansökningar	600	600	650
Strandskyddsdispenser	50	60	80
Förorenat område	50	50	60
Kemikalieanvändning	10	10	10
Massahantering	60	60	60
Värmepumpar	90	90	90
Avfallsdispenser	5	5	5
Miljöbrott/olyckor	30	30	30
Övriga ansökan/anmälan	60	60	60
Befogade klagomål	77	77	77
Avlopp	60	60	60
Summa	1132	1142	1222
+ 15 % uppföljande	170	171	183
Summa MI	1302 tim	1313 tim	1405 tim
Hälsoskydd			
Klagomål - befogade	90	90	90
Anmälan	60	50	50
Dispenser, kompost, slam, renhållning, skyddsföreskrifter.	12	12	12
Byte av lokal	6	6	6
Övrigt HS	40	40	40
Summa	208	198	198
+ 15 % uppföljande	31	30	30
Summa HS	239 tim	226 tim	228 tim

Livsmedel händelsestyrt	2024	2025	2026
Klagomål/RASFF	16	16	16
Registrering samt ändring	27	27	27
Anmälan	20	20	20
Uppföljande kontroll	175	175	175
Olovlig start av verksamhet	15	15	15
Övrigt, t.ex. kontroll vid nyregistrering	81	81	81
Summa	334	334	334
+ 15 % uppföljande	50	50	50
Summa	384 tim	384 tim	384 tim
Övriga områden	2024	2025	2026
Alkohol - ansökningar	100	100	100
Alkohol - klagomål	8	8	10
Folköl	14	14	14
Tobak och tobaksfria nikotinprodukter	37	37	37
	6	6	6
Receptfria läkemedel	14	14	14
Summa	179	179	179
+ 15 % uppföljande	27	27	27
Summa	206 tim	206 tim	206 tim
SUMMA	2 131 tim	2 129 tim	2 223 tim

5.1.4 Behovsprioriterad tillsyn

Tillsynen styrs genom lagstiftning och central vägledning men planeras och prioriteras av myndigheten utifrån lokala kunskap. Den består av återkommande tillsyn och kan fördelas över tre år. Prioriteringar i tillsynen ska ske utifrån bedömning av vilken tillsynsfrekvens som behövs, baserat på de risker som bedöms i den egna kommunen och på den tid det bedöms ta att uppnå önskad effekt med tillsynen. Inom den behovsprioriterade tillsynen har nedprioriteringar gjorts under 2019-2023 utifrån resursbrist.

Vissa U- och UH-verksamheter har inte tillsyn varje år. När tillsynen startar ska tiden fördelas utefter följande:

- Högt tillsynsbehov: tillsyn årligen
- Normalt tillsynsbehov: tillsyn 1-2 gånger under en treårsperiod
- Lågt tillsynsbehov: 1 gång under en treårsperiod
- Sporadiskt tillsynsbehov: timtaxa

Tabell 4: De behovsprioriterade tillsynsobjekt.

Behovsprioriterad tillsyn (tim)					
Miljöskydd högt	Strandskyddstillsyn	120	80	80	
	VA-programmet (inventering)	400	400	400	
	Nationella projekt	20	20	20	
	Projekt - miljösamverkan	20	20	20	
Hälsoskydd högt	Projekt (2024 tatuering)	50	50	50	
	Projekt (2024 kemikalier)	50	50	50	
Hälsoskydd normalt	Bostadsrättsföreningar	148	170	170	444 tim/3år
Miljöskydd lågt	Golfbanor	12	12	12	
	Tryckeri, metallbearbetning, lösningsmedel, drivmedel, flygplats, biltvättar, verkstäder	216	216	216	
Livsmedel lågt	Torghandel och julbord	23	23	23	
	Dagbarnvårdare	12	12	12	
Hälsoskydd lågt	Familjedaghem	45	45	45	
	Frisörer, gym	46	46	46	
Miljöskydd sporadiskt	Mindre skjutbanor	6	6	6	
	Byggavfall	30	30	30	
	Förorenad mark, MIFO utredningar mm	25	25	25	
	Cisterner och oljeavskiljare	10	10	10	
	Avfallsstationer/transporter	106	106	106	
Hälsoskydd sporadiskt	Samlingslokaler	12	12	12	
	Kemikalietillsyn	50	50	50	
Alla sporadiskt	Verksamheter där vi saknar kunskap	40	40	40	
SUMMA		1431 tim	1413 tim	1413 tim	
Miljöskydd		975	935	935	
Hälsoskydd		411	433	433	
Livsmedel		45	45	45	

Myndigheten har gjort en sammanfattning av de områden som motiverar tillsyn och prioritering av den behovsstyrda tillsynen:

1. Strandskyddstillsyn
2. VA-programmet (avloppsinventering)
3. Byggavfall och masshantering
4. Nationella tillsynsprojekt
5. Projekt inom miljösamverkan
6. Förorenade områden

Ej prioriterade:

1. Golfbanor
3. Torghandel
4. Övriga U-verksamheter.
5. Övriga UH-verksamheter

6. Sporadiska verksamheter (skjutbanor, butiker med kemikalieförsäljning, MIFO-utredningar, avfallsstationer/avfallstransporter, cisterner och samlingslokaler)

7. Animaliska biprodukter

Dessa kommer att hanteras som händelsestyrda ärenden.

5.1.5 Skattefinansierad tillsyn

Skattefinansierad tillsyn är obligatorisk och kan inte finansieras med tillsynsavgifter. Arbete med sanktionsavgifter, åtalsanmälningar, obefogade klagomål och uppföljningar, samt riktad kontroll av fusk inom livsmedel är exempel på skattefinansierad tillsyn. Även extra inläsning är medräknat då inspektörerna behöver lägga tid på att sätta sig in i flera olika områden inom tillsynen. På en liten enhet har personalen inte expertkunskap inom ett område utan behöver sätta sig in i vägledningar och råd inom flera områden. Den skattefinansierade delen av arbetet inkluderar även många andra arbetsuppgifter som är nödvändiga för myndighetens uppdrag men som inte kan beläggas eller täckas med avgifter för prövning eller tillsyn. Arbetet i denna del beskrivs under rubrik 6, Övriga arbetsuppgifter utöver tillsyn och kontroll.

Tabell 5: Bedömning av tidsåtgång för skattefinansierad tillsyn. Redovisas i timmar.

Skattefinansierad tillsyn (tim)			
Miljöskydd	2024	2025	2026
Obefogade klagomål	135	135	135
Åtalsanmälningar	50	50	50
Sanktionsbeslut	10	10	10
Överklagade ärenden	25	25	25
Rapportering till myndigheter, remisser	40	40	40
Cesiummätning	15	15	15
Bygglovsremisser	85	85	85
Extra inläsning	50	50	50
Övrigt, information mm	50	50	50
SUMMA	460 tim	460 tim	460 tim
Hälsoskydd			
Obefogade klagomål	36	36	36
Smittskydd	48	48	48
Åtalsanmälningar	6	6	6
Sanktionsbeslut	4	4	4
Överklagade ärenden	4	4	4
Rapportering till myndigheter, remisser	40	40	40
Extra inläsning	30	30	30
Övrigt, information mm	50	50	50
SUMMA	208 tim	208 tim	208 tim

Livsmedel			
Obefogade klagomål	20	20	20
Riktad kontroll Livsmedelsfusk	10	10	10
Åtalsanmälningar	20	20	20
Sanktionsbeslut	12	12	12
Överklagade ärenden	5	5	5
Avregistreringar	16	16	16
Rapportering till myndigheter, remitter	40	40	40
Extra inläsning	30	30	30
Övrigt, information, restid mm	40	40	40
SUMMA	193 tim	193 tim	193 tim
Övriga			
Alkohol	24	24	24
Tobak och tobaksfria nikotinprodukter	5 4	5 4	5 4
Tillsyn (kan ej ta betalt)	16	16	16
Receptfria läkemedel	7	7	7
Rapportering till myndigheter, remiss	40	40	40
Extra inläsning	30	30	30
Övrigt, information mm	20	20	20
Summa	146 tim	146 tim	146 tim
SUMMA	1007 tim	1007 tim	1007 tim

6. Övriga skattefinansierade uppgifter

Cirka hälften av arbetstiden på ett miljökontor består av arbetsuppgifter som inte utgör direkt myndighetsutövning och inte kan debiteras. Enligt SKR ligger kommuners debiteringsgrad mellan 600-1000 timmar. Miljömyndigheten i Knivsta räknar på 800 tim per årsarbetare. Ett mindre miljökontor saknar de stora enheternas samverkansfördelar och har flera spridda arbetsområden per handläggare som kräver mer inläsningstid. Arbetet med medborgarservice, information och rådgivning fördelas på färre handläggare vilket även gäller allt arbete med att ta fram rutiner, mallar och övergripande frågor.

Arbetsuppgifter som är nödvändiga för att tillsynen ska kunna utföras, men som inte kan hänföras till ett specifikt tillsynsobjekt och som måste finansieras med kommunens skatteintäkter är till exempel:

- Kompetensutveckling och verksamhetsplanering
- Remisser, motioner, enkäter, NKI
- Information, rådgivning, hemsidan, utvecklingsarbete
- Intern och extern samverkan
- Övrig service

Tiden för dessa övriga uppgifter kan inte mätas exakt, men är en betydande del av arbetstiden på ett miljökontor.

7. Nämndens resurser

7.1 Nämndens förutsättningar

Miljömyndigheten i Knivsta kommun har under året kämpat med negativt ekonomiskt resultat. Då det har varit rörelse bland personalen samt långtidssjukskrivningar har det lett till att inte lika mycket tillsyn har kunnat utföras vilket bidrar till mindre intäkter.

7.2 Personal

Personaltillgången 2024 ligger på 5,8 årsarbetskrafter inspektörer som utövar tillsyn. Personaltillgången ska matcha behovet för att kunna bedriva en rättssäker, kontinuerlig och ändamålsenlig tillsyn. Med chef och administration ligger det på 7,05 årsarbetskrafter samt en vakant tjänst där rekrytering sker under våren.

Tabell 6: Befintliga årsarbetskrafter och behov samt täckningsgrad i procent. Tjänsten i kursiverad stil är inte tillsatta i början av 2024.

Personaltillgång och behov				
Tillsynsområde	Årsarbetskrafter	Tillgängliga timmar	Behov i timmar	Täckningsgrad
Livsmedel	1,75	1400	1454	96 %
Hälsoskydd	1,55	1240	1400	89 %
Miljöskydd	2	1600	3952	40 %
Alkohol, tobak m.fl	0.5	400	642	62 %
Summa	5,8	4640	7448	9,3 årsarbetskrafter

Övergripande				
Administration	0,75	600	600	
Miljö- och byggchef	0,5	400	400	
Summa	1.25	1000	1000	
Total summa	7.05	5640	8448	
<i>Vakant</i>	<i>1</i>			

8. Sammanfattning

Tillsynsbehovet för perioden 2020 till 2022 har överskridit resurserna vilket innebär att tillsyn inte har kunnat göras i tillräcklig omfattning. En personalomsättning har lett till att resurserna varit mindre än planerat. Det ger en eftersläpning av arbetsuppgifter. Myndighetens tillsyn kräver kunskap som tar tid att bygga upp, både inom tillsyn och utveckling av verksamheten. Med dagens rörliga arbetsmarknad och med stora kommuner i direkta närområdet är det stor konkurrens om erfaren arbetskraft.

Området miljöskydd har mindre resurser än det bedömda behovet, ca 40 % av behovet kan tillgodoses. Miljöskydd har i dagsläget 1 600 timmar till förfogande vilket är högt uppskattat då en inspektör är ny inom området.

Livsmedelsområdet har tillräckliga resurser för att utföra den årliga tillsynen.

Dock finns det tillsyn som inte genomförts under perioden 2020 till 2022 som gör att delar av tillsynen är eftersatt.

Hälsoskydd har en liknande situation med resurser som nästan täcker behoven men en eftersläpning sedan tidigare.

Området alkohol och tobak m.fl. har ett tillsynsbehov som överstiger resurserna, ca 62 % av behovet kan tillgodoses.

Med hjälp av utvärderingar av hur behovet ser ut och hur tillsynen fortlöper kan behovet av resurser ses över.